

breve af væsentlig privat Herkomst fra 14. og 15. Aarhundrede og diverse svenske Regnskaber. Fra det danske kongelige Bibliotek afgaves to Haandskrifter, Kong Christoffer af Bayerns Landslag og Nydala Klosters Brevbog, og en Inkunabel, *Chronica Slavica*. Fra svensk Side afgaves fra det svenske Rigsarkiv for det første en Del af Christian II.s Arkiv fra hans Ophold i Udlandet (det saakaldte Münchenerarkiv), nemlig den Del, som Sverrig i sin Tid havde faaet ved Delingen af dette Arkiv, efter at det var blevet erhvervet af Norge; endvidere en Række Pergaments- og Papirsbreve fra 14., 15. og 16. Aarhundrede af mere privat Oprindelse, 11 egenhændige Breve fra Christian IV til Korfits Ulfeld, en Række Breve o. lign. fra Rigsmarsk Anders Bildes og Ulrik Christian Gyldenløves Arkiv, der var taget af Svenskerne under Carl Gustavs Krigene, samt 5 Slægtebøger. Fra det svenske kongelige Bibliotek afgaves Kong Valdemars Jordebog, Eline Gojes Jordebog og et Haandskrift, indeholdende Privilegier for Helsingør. I April 1929 fandt Udvekslingen Sted.

L. Laursen.

Dansk Historieforskning har nu Udsigt til at faa et gammelt Ønske opfyldt. Som bekendt har en af de største og vigtigste Kildesamlinger til Danmarks Historie i det 19. Aarhundrede, *Kong Christian VIII.s Dagbøger, Optegnelser og Breve* hidtil henligget utilgængelige i Kongehusets Arkiv i Rigsarkivet. Alene A. D. Jørgensen har i større Udstrækning haft Adgang til Samlingen og benyttet Dele af den ved Udarbejdelsen af sit Afsnit i Danmarks Riges Historie. Udgivet er i det væsentlige kun Kongens Dagbogsoptegnelser fra 1814 og de kortfattede Udtog, A. D. Jørgensen offentliggjorde i sin Afhandling om Kristian VIII og Nordslesvig (*Sonderj. Aarb.* 1895). Efter at det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog paa Tilskyndelse af dets Forstander Professor Johs. Steenstrup havde besluttet i forøget Grad at genoptage Selskabets Udgivervirksomhed, har det fortrinsvis rettet sin Opmærksomhed mod Christian VIII.s Papirer og besluttede i sit Møde 21. Septbr. 1927 at søge udvirket Kongens Tilladelse til deres Udgivelse. Ved Skrivelse fra Kongens Kabinetssekretariat 22. Marts 1928 blev Rigsarkivaren bemyndiget til at give Professor Steenstrup og Raadstuearkivar Axel Linvald Adgang til Samlingen, og paa Grundlag af deres Undersøgelser har Kabinetssekretæren derefter 22. Januar 1929 meddelt Kongens Tilladelse til Offentliggørelsen. Under Forudsætning af, at de nødvendige Midler kan skaffes tilveje — til Udgavens Forberedelse har Carlsbergfondet allerede bevilget et

toaarigt Bidrag — har Danske Selskab i sit Mode 21. Februar 1929 truffet endelig Bestemmelse om Udgivelsen ved Raadstuearkivar Axel Linvald, under Tilsyn af Rigsarkivar L. Laur- sen og Professor Steenstrup. Tanken er at medtage alt af Dagbøgerne og af Kongens Optegnelser, som har historisk Inter- esse, og desuden et omfattende Udvalg af Breve til og fra Kongen.

Ar. L.

Efter at det engelske Udenrigsministeriums Akter i Rigsar- kivet i London (Public Record Office) i de sidste Aar er blevet tilgængelige for historisk Forskning ned til Aaret 1878 incl., en Grænse, der ogsaa gælder andre ministerielle Arkivalia, Privat- papirer deponeret i offentlige Arkiver m. m., er Feltet for Studiet af dansk-engelske Forhold udvidet meget netop i Perioder, der har Betydning for Danmark, og der skal derfor her fremsættes nogle sammenfattende orienterende Bemærkninger, især med Henblik paa Tiden 1815—1878.

Det vil være vel kendt, at der i det store Materiale af engelske diplomatiske Aktstykker, som til skiftende Tider i trykt Stand er forelagt Parlamentet, »Parliamentary Papers«, findes adskilligt om det slesvig-holstenske Spørgsmaal i Tiden mellem 1848 og 1864, men derudover kun lidet Danmark vedrørende¹. De engel- ske »Parliamentary Papers« eller »Blue Books« som de almindelig kaldes, giver dog kun et Udvalg af Akter og ofte kun Uddrag redigeret under Hensyntagen til Samtidens Forhold, saaledes at en Gennemgang af det utrykte Materiale i ethvert Tilfælde vil være nødvendig for Forskeren. Dette Arbejde lettes betydeligt ved, at næsten alt Materialet i Public Record Office er ordnet kronologisk og samlet i Rækker af Bind (Ordrer for sig, og De- pecher for sig), over hvilke der forefindes dels trykte, dels maskin- skrevne Fortegnelser. Mærkes skal det dog, at kun de egentlige udenrigsministerielle Arkivalia findes i London, idet Gesandtskabs- arkiverne af Pladshensyn opbevares i Cambridge, hvorfra de en- kelte Sager med nogle Dages Varsel kan skaffes til Veje paa Ho- vedarkivet i London.

Ved Siden af den officielle diplomatiske Korrespondance op- bevares i Public Record Office en Del Privatarkiver efter engelske Statsmænd i 19. Aarhundrede, deriblandt flere, som har spillet

¹ En fuldstændig Samling af »Parliamentary Papers« maa søges i British Museum, hvor der ogsaa findes et Index over det hele. De enkelte Publikationer kan, for saa vidt de ikke er udsolgt, købes i det officielle Salgssted for saadanne Sager, beliggende i den umiddelbare Nærhed af Public Record Office.